

[Hauch.]

naaet at faa en Ordning, som medførte, at Konflikter Tingene imellem, som i længere Tid kunde hemme Arbejdet paa Rigsdagen, i Fremtiden var udelukket. Det er ganske interessant. Som det vil kunne ses af Venstres Betænkning, Tillæg B. Sp. 239, er det netop et af de Forhold, som Venstres Medlemmer i Kommissionen og i Folketingets Udvalg har tilbudt at medvirke ved Løsningen af. Det kan løses derved, at Tingene træder sammen til Afgørelse af Konflikten. For mit Vedkommende er jeg ikke Tilhænger af den Form, fordi jeg mener, der er andre Former, som er bedre og mere praktiske, og som navnlig kan give Vælgerne en Lejlighed til at sige deres Mening i saadanne Konfliktsituationer. Man maa jo være berettiget til at gaa ud fra, at saadanne Konflikter aldrig vil komme til at dreje sig om Smaating. De kan jo nemlig ikke opstaa, før den siddende Regering har udtømt alle sine Muligheder for at mægle mellem de to uenige Ting. Det skulde ikke synes svært at finde en Form for Vælgerne Afgørelse i et saadant Tilfælde, enten ved Opløsning af Folketinget eller af Landstinget eller af begge Ting. Til en Forhandling herom har Venstre tidligere erklæret sig villig. Jeg vil langt foretrække denne Form fremfor Indførelse af Folkeafstemning, hvor Vælgerne faar Lejlighed til ved et Nej at kassere et Lovforslag, som et betydeligt Flertal paa Rigsdagen er enigt om. Den førstnævnte Metode er efter min Opfattelse en langt sundere Form for Folkestyre end Folkeafstemning.

Et andet Forhold, som man nu føler sig tilfreds med fra Grundlovspartiernes Side, er, at der ikke bliver nogen Aldersforskel ved Valgene til Rigsdagen. Ja, det er ogsaa netop præcist en af de Ting, som Venstre fra Forhandlingernes Begyndelse har erklæret sig villigt til at medvirke ved Ordningen af. Vi har tilbudt at gaa med til en Valgretsalders til begge Rigsdagens Ting paa 25 Aar.

Dernæst har Grundlovspartierne givet Udtryk for deres Tilfredshed med, at den hidtidige Form for Valg af landstingsvalgte Medlemmer faldt bort, naar det nye Forslag, som ligger her paa Bordet, er gennemført. Det er i Virkeligheden ganske pudsigt, at Venstre netop hele Tiden under disse Forhandlinger har erklæret sig villigt til at overveje Ændringer i de landstingsvalgte Medlemmers Stilling og den Maade, hvorpaa de hidtil er valgt.

Naar jeg anfører disse Ting, er det ikke forbundet med noget stort Haab om, at der kan optages Realitetsforhandlinger i det høje Landsting om dette Grundlovsforslag. Den højtærede Statsministers Udtalelser i Dag er jo ogsaa i Virkeligheden i den Henseende ret kategoriske. Den højtærede Statsminister sagde, at der kunde siges en hel Række venlige Ord om dette høje Ting, men den højtærede Statsminister sagde dem ikke, og i øvrigt fremgik det klart af Statsministerens Udtalelser, at Øksen laa ved Træets Rod. Derved var i Virkeligheden intet at gøre, det høje Tings Medlemmer maatte hellere saa hurtigt som muligt finde sig i, at Landstinget blev afskaffet. Det overraskede mig ikke, at der i den højtærede Statsministers Udtalelser ikke fandtes Antydning af, at han kunde tænke sig at optage en Forhandling med Landstinget. Saadan er det formodentlig. Det maa vi tage til Efterretning og saa se, hvad der i øvrigt er naturligt for os at foretage i dette Ting. Jeg har nævnt dette, for at man ikke uimodsagt skal søge at fremkalde den urigtige Forestilling hos Befolkningen, at Venstre overhovedet ikke har villet være med til at foretage Ændringer i vor nuværende Forfatning. Kendsgerningerne viser, at det ikke er i Overensstemmelse med, hvad der er foregaaet, hverken i Kommissionen eller i Udvalget.

I det kommende Udvalg vil Venstre ogsaa være villigt til, dersom Flertalspartierne maatte ønske det, at gaa ind i nye Forhandlinger, men jeg gør opmærksom paa, at nogen Tilslutning til Forslaget i den her foreliggende Skikkelse skal man ikke paaregne at faa fra vor Side. Vi vil ved de forestaaende Valg bekæmpe dette Forslag, og vi føler os forvisset om, at den Folkeafstemning, der eventuelt kommer engang i Sommer, vil vise, at Vælgerbefolkningen ikke har haft Bud efter noget Grundlovsforslag, i hvert Fald ikke efter et Grundlovsforslag af et Indhold, der er saa uklart, saa vidtløftigt, saa udtværet, som dette Forslag er. Vælgerne finder ogsaa nok ud af, inden Forhandlingerne ved de mange Valg er ført til Afslutning, at man med dette Forslag i ret væsentlig Grad indskrænker den direkte Indflydelse, som Vælgerne har haft under den nuværende Grundlov, og som de herefter vil miste. Jeg behøver blot i saa Henseende at pege paa, at Vælgerne hidtil har haft en Mulighed for og en Adgang til at udpege dette høje Tings Medlemmer og gen-